

1. ašdē humdər (kupən) ən sto:tfogəl zirt bāntse
bajər
2. mīn kamərət iʃ dē blu:mən gō:n gritən
3. te.ganvo:ədēX spintse ale.nē nōg mo:r mat
masinas
4. spā:n. isvo:ə vərək
5. updēt sXip kre:gan zē bəsximelt bro:t - bro:t was
vroeger roggebrood en wittebrood was vège - bij
geboorte geeft men een krintanvège(n)
6. dē tuməman hevən splmter indē vijnər
7. dē sXipər lekən zix dē lipən af
8. in di:r. fabriek is niks tē zīn
9. kum i is hi:r mīn kantjēn
10. tap ō.nʃ is fīr gla:zə bir - glē:skəs - mœ:tjē(n) is
een kleine inhoudsmaat
11. brəj ō.nʃ is tve. kilo. mērləp
12. zē. hept metər. r vivən dre: liter vīm upədruj-
kən
13. he. dreigēnō. min metən klapəl (knapəl)
14. ik həp ʃin kne. (g)əzīm
15. faselō:vənt vut nīr fœle me:rəvi:ət
16. ik bān blij da:tik nīr mētjē ō:r.ə mētjē:om bān
17. ik həbet nī.tədōm hō:r
18. vi həfdē-tədōm dandito:ranjkamp
19. spinəkōp - spinəvəbən - spinəja:ger
20. pete - matse - bajē(r) - vėidē - padəsto:l - həg.ə -
kikfəs - vlinder
21. di ke:rəl ma:kən dē həlde vė:r.əlt ant fəXtj
22. ik zal u krelekəs ge:vm
23. enjəlant loet fœle ɔldē sXē:pən afbrəkən
24. zē heptam ələs əbetj
25. ge:if min tve. brējē stēmē - brējē - dē brē:t-
stən
26. dat standə:əlt sterto:ə nīr mē:ə
27. dən man hevən lē:vən əzən grōtē mēnē:r
28. lysifer (dēn dy:vəl) is nī.tin dēn hə:məl əble:vm
29. dē sXo:lkandar bānt mētē meistar nō.də zē: əvəs
30. ikān təX nī. kum. vər.ədə.klo:ə bane
31. dē bestē drīnjkt Xra:X slubar - lī:məl
32. he. kani. gō:n vərəkən he. həf pi:n indē kē:lē - he.
həft in dē hals
33. ma:k di. bəsəm iʃ andē stələ - ən bəsəm andē
stələ sto:tj - stəkən = *steken*
34. he. mētē ke:gəls vətər nīr mē:r əspœlt
35. həj ik həpu al tve. ke:rərur-pən
36. di: pē:rə is nīr rīpē dē zit nōgən vitē pitē in -
dē krō:zē = *het klokhuis*
37. zē bānt fut nō.t lant - tfelt = *woeste grond*
38. zē. hevəm e:r.əst sin gelt hələpən upma:kən
39. he. zalət nō:jt viʃ brəjən
40. zē. iʃ dē hələftə ʃan dē mēlekvit - dē hələfsXeit =
de helft van iets
41. dē man mut sin vrouwē bəsxeramən - dē man
mut fē:r.ə zīn vrouw upkum.
42. indē sXəldē zvəmən is Xəvər.ələk
43. he. həfēle prə:tjəs əmdatē stē:rəkis
44. vij mu:to:ə dē hələftə (dē hələfsXeit) ʃan həmən
en ily: dē andərə hələftə
45. hələp əs dat bədə vō:r.ən - dē bədəstē: (bədə-
kastē) = *de bedstee*
46. unzən mesəldər ɪzō. diʃ əzən bē:r
47. zē. sprījt əmēt vitstē vō:rən vədʃXap - zē.
sprījt indē vədə
48. dē kvē.kər zal dēn bō:m əkələ:rj
49. durt e:r.əst fenstər iʃ dīXtē - dē fēnstəs zījn dē
blinden - tra:m = *het raam*
50. zē begīntē lī:m vō:r.ə dē vruxkē:rəkē - dē hō:gmīs
of dē lātē kē:rəkē - t lof - fəspartit = *werkpauze*
en etenstijd omstreeks 16.00 u.
51. bədəspre:i - kikədril - ytspreidj - ytbreidj -
bərəidj (klo:əma:kən) - məstrō:jēn - ən
bō:tərəm smē:rj
52. di: vrōuwē həf zēX ət hō:r af lō:tən knipj -
een man laat et hō:r snijj
53. zīn vādər hevəm zēs jō:ə ləjk nō. sXo:lē
lō:tən gō:n
54. ik həbet əm əvərōm əmē zō: lātē ləjəs ət
vātər tē gō:n
55. grī:zē (vā:lē) mō:ls di zīj nīr fœle in dīšē strē:k
56. e:r.ədən pœtē bānt nīr fœle vė:r.ət - kəlsə pœtē
= *Keulse potten, zijn grijs*
57. dēn sXitar di stē:t bijēn ɔ:vənt - dēn hə:rət
58. in mē:r.ət ɪst nōXtē kōlt əmē tē kartsq - kartse-
balen
59. di ke:r.əse givən həldər līX nī.vō:r
60. he. trōkət pē:r.ət andē stat
61. tu. (indi. tit) kvam ily. hiir ider jō:ə vptē
kē:rmse
62. dē pō:tər zēi datj ɔ:nzən lī.vən hə:r vulma:kj is
63. i zəgən min vəl mā:ri zēidj mi nīks
64. dē zva:lywsœlt gōuwe:r.əmə kumən
65. gō:j vanda:gē nīr hən ka:tj
66. stzē uk Xra:X kē:zē
67. zīn mō:ter is kəpət - he. zit fastē
68. tīšən vārmən dagəvəst ən tīšən zəXtj ɔ:vənt
69. dat jəjəskən ləp vblō:tē vy:tē (plādj)
70. dō:ə zītən bast indē kane
71. ik vəl datj pōst ən brīf braX
72. ik həpim ant hātē - min hātē dat mi zē:r
73. ikān nīr mētjē eīgənvī:zē mēnsən əmōg:om
74. nō. sXaftit (nō.t bro:tətj) dən spanē vij tpe:r.ət
fē:r.ədə nī.jē kārē
75. ik həpən bətjēn kō:r.əs vān vō:r.ə dē mīdagal
76. dē jōjē vān dē kō:nj (kənnj) ɪsō.k soldō:təvəst
77. vė:r.j gīn vā:gənmā:kər tē vō:m - ən bō:gē
78. di. rō:zn hept ləjē dē:r.əne
79. ik Xlō:vē dər gīn vō:r.ət fān
80. ət kntjēn vāʃ dō:t fē:r.ədə.tset kumən dō:pj
81. ət ləpəm ytē ɔ:rj ēn ytē ɔ:gj (an yt)
82. ɔ:r.ə dē:r.əntjēn iʃ mētjēn bənəkən nō.t buzəg:om
əm brāmēls tē plākn
83. dō:rīšən spōtal ytē lē:rē
84. he. rē:rj hat
85. dē mēnsj zəXtj nīks əs gelt ən rīkdum
86. zē. heptē mūd:rō:gē vān. dəs
87. dēn (di:r.) vəX ləp krūm tīšən əmvəX dō:r.əlajəs
88. ik kōXtē vō:r.ə dēn klēinēn ən trāməkən
89. dē sīkəbuk iʃ dō:tjēgō:n he. hevən kōstē mēslōkən
90. zīn lītjēn vās kot mār gurt
91. indē sXēmē ɪstət bēstē

92. en sXater mutXur:t koenən mikən
 93. zy:k i:š nɔ min. hu:t
 94. ik vet ni:t vo:rəkəm mudə zy:kən
 95. en koldə kəldər is gu:t fɔ:rət bi:ə
 96. ik musə ɔspblu:drin:kən Amantə stərəkən
 97. ik mu:t ɛ:rə:st fur ində stal kry:jn
 98. min brɔ:r vɑ:š my:r
 99. də meləkbu:r hevən grɔ:tə rit
 100. di:r kanəmlek is danə en zur sty:rəm dɛmət
 ve:r:ramə
 101. vi zɔ:lɪ di:r patə m. yr vul koen. ma:kən
 102. dɔ:vɔlt niks upəm tɔ zɛŋ. - sɛky:ə beide beteke-
 nissen
 103. he. kamp no:jt ɛmənɪtə la:tə
 104. in ita:liə dɔ:rə bɑ:nt bɛ:rge di:t fy:ə spi:rjt -
 spi:rjn
 105. dœrvi dɔ:rɪp tɔ drəkən
 106. in bɔ:m dɔ:rə heptsən stak fan də bragavəvɑ:ən -
 vɑ:ən = varen en rijden
 107. i mu:fo:ns valɪ is kum. kikən
 108. he. is ʃan lɔ:vən ɛkumən meʃən gu:je kni:pə met
 Xelt
 109. di:r dœrɪs is ʃan bɔ:kənhołt ɛma:kt
 110. en gɛtrouwde vrouwə mu:t koen. nɛ:jn
 111. ik hebə hir grə:zɛ:rjt mɔ: vɑ:s gi:n gut:ɔ:t
 112. də brɔuwər zɛX. datət nɔX tɔ dy:rɪs Amə tɔ
 bouwɪ - en hys timern = *een huis bouwen*
 113. bakən - ik bakə - i-j bakt - he. bakt - bakt he. -
 vij bakt - ik bakən - i-j bakən - he. bakən - vij
 bakən - vij hept əbakən
 114. bi:dɪ - ik bi: - i-j bi:t - he. bɛt - vi-j bi:t - bi:de
 vi-j - ik bɔ: - ik hebəbɔ:dɪ - bɔ:dɪ ze. uk
 115. tɪzən kleintjən mɔ:rən gu:jn
 116. i kent hir sɪər kri:gn updə mɑ:rək
 117. he. hevəzɛX datə an min zal dɛŋkən
 118. ɛdi:ntsmɛisjən zɛi datə gɛlik hat
 119. dər vɑ:rɪ vif pri:zə
 120. vnder di eikə likt fœlə eikəls
 121. tvɑ:tər zal dɑ:lək gɔm kɔkən - ɛt kɔktal
 122. thɔ:j i:š nɔgrjɪn ti:šnɔgmɑ: pazɛmɑ:rjt
 123. majnə:zə ma:ktə mətə dɔ:rə ʃantɛi
 124. dat bɔ:mkən zal dɔ:rə slɛX koenən gry:jn
 125. də pestɔ:rə hef gu:ʃən vjɪn
 126. uns ɔldə hys is avɛbrant
 127. də melək spɛyt yt. Xi:r vāndə ku:
 128. də kœstər ly:ɛt - kry:s - kry:zə
 129. də bɔ:mə vān də kry:vɑ:gn by:g.dɔ:rə dɔ:rə
 tXœvɪXtə
 130. də tvɛ. dœytsɛs (dytsɛs) kvamən nɔ. bytən
 131. zɛ. heptam blunʃt en blɔuw ɛslɑ:gən
 132. də sɔuwɛ is vadɑ:nə - flouw
 133. də sne: lɪX dikə
 134. tɪs he:lɑngə ɛlɛ:dɪn datɪk u ɛzɪn hebə
 135. dat vɔt nu.ən helə ni:je stat
 136. dū:m - ik du:ɛt - i-j du:tɛt - he. dɔdɛt - vij du:dɛt
 - i-ly. du:dɛt - zɛ. du:dɛt - ik dɛiɛt - i-j dɛiɛnɛt -
 he. dɛiɛt - vi dɛiɛnɛt - i-ly. dɛiɛnɛt - zɛ. dɛiɛnɛt
 - dɛi ik dat - dɛi ɛt mɔ: - dɛiɛn zɛ. ɛt mɔ:r - ook:
 ik dɛi:ɛt - enz.
 137. dɔ:pən - dɔ:pjɛrək - dɔ:pfun - də soldɔ:tɪn
 138. dɔsən - he. dɔst - he. dɔsən - he. hevɔdɔst
 139. bɪnən - ik bɪnə - ij bɪnt - he. bɪnt - vi-j bɪnt -
 i-ly. bɪnt - zɛ. bɪnt - bɪnt he. - bun he. - ik hebə
 əbun.
 140. *Lokale landmaten* : bāndər = 1 ha - sXɛpəl zɔ:t
 = ?
 141. *Lokale waternamen* : en lɔ:kə is een kleine bəkə
 evenals een strɪk - en grɑ:vən is een sloot -
 də grɔ:tə en də kleinə bəkə - də grɔ:tə bəkə is de
 bɔ:kse bəkə

De naam van de plaats in haar eigen dialect is hejəl

De inwoners heten hejəlsən

Een bijnaam is niet bekend.

Aantal inwoners : 1939.

Taaltoestand : De gemeente Hengelo (Gld.) — aantal inwoners 6422 — omvat - vasel - dɛ bɔ:rə:dɪnk - bɛkfɛlt - tXɔ:j - dən keijɪn-bɔrəX - dən dansbɔrəX(hu:k) - tbru:k - dən kla:ʃarbrɪnk. - dən ɪnk - t kifn dɑ:rɛp - dən vɛlthu:k -

Wie in Hengelo woont, woont - inʃ dərɔp - Men kent in Hengelo niet een uitdrukking als : ik ga naar de stad, waarmee dan een bepaalde stad bedoeld wordt. De bevolking vindt haar bestaan in de industrie, het winkelbedrijf en, zoals vanouds, in de landbouw. Er wordt overwegend nog dialect gesproken.

Zegslieden : 1. J. Smeitink, 49 j.; geb. aan de rand van Hengelo, V. en M. ook van daar; winkelier; heeft hier van jongsaf gewoond; spreekt bij voorkeur dialect.

2. B. Walgemoet, 46 j.; geb. in Keyenborg, V. en M. ook van daar; woont 18 j. in Hengelo; spreekt meestal dialect.

3. A. Smeitink, 18 j.; geb. in Hengelo, V. en M. uit de naaste omgeving van Hengelo; scholiere; spreekt meestal dialect.